



Numărul 27.

Oradea-mare 8/21 iulie 1901.

Anul XXXVII

Apare duminică. Abonamentul pe an 16 cor., pe $\frac{1}{2}$, de an 8, pe 3 luni 4. Pentru România pe an 20 lei.

I u b i r e.

Piesă în 2 acte în versuri.

(Urmare.)

Scena III.

Elena, Elisa, Victoria.

Victoria.

Conița a sunat?

Elisa (cu indiferență.)

Buchetul ...

Victoria (zimbind.)

Încă unul... Un car s'a adunat;
O să se umple podul... (Vrea să iasă cu buchetul.)

Elena (cu mirare.)

În pod li-î locul?

Victoria.

Acolo, cuconița... Așa le e norocul... (Iese.)

Scena IV.

Elena, Elisa

Elisa.

O! dacă mi-ar trimite vre unul, Theodor?

Elisa (ironic, puțin declamatoare.)

Firesce-ar fi pe lume mai prețuit odor?
— O să me certe Nicu; me duc. O fi acasă
De mult, și eu la tine me uit și nici nu-mi pasă.
Acu îmi dă de urmă, de-oiu mai întârziă...
Mi-î drag... Veți tu? ca Nicu bărbat eu țî-aș ură!

Elisa (după un ușor oftat.)

Mai stai puțin --

Elena (cată la ceas.)

Dar bine, sunt cinci, și-o să me certe...
Las' că-l sărut odată... și el o să me ierte...

(Șade; s'aude o bătae în ușă.)

Elisa.

Auți? o fi maiorul...

Elena.

Cam reu a nemerit...

Scena V.

Elisa, Elena, Zinca.

Zinca (crăpând puțin ușa.)

Eu sunt, măicuță --

Elisa (alergând repede, o sărută, cu bucurie, și o apucă de mijloc, înaintând așa.)

Uite! da bine c'ai venit...

O mătușică numai me bucură, pe lume,
Și-aceea, rar la mine... me uită și din nume!

Zinca.

Ei, stai că me innăbuși, nebun copil ce ești!
Dar nu-ți veniî cu noaptea în cap?... ce tot vor-
bești!...

(Cătră Elena sărutând-o pe frunte.)

Auți? s'o uit din nume, la ziua ei!...

Elisa (în chip de îmbunare.)

Me iartă,

A fost o glumă numai...

Zinca (mângâind-o, către Elena.)

O veđi? așa me ceartă...
De altfel îi sânt dragă pe cât nu te gândești,
Atâta că pricina me prind că n'o ghicești...

Elena.

Pricina?

Elisa (punându-i repede mâna la gură.)

Mătușică!...

Zinca.

Ei, las' că nu te-oii spune...
(Șade.)

Ce mai vorbiați p'aicea?

Elena.

De rele, și de bune...

De toate...

Zinca.

Ale rele or fi venit înteu,
Acuma ale bune or pune căpătuiu...

Elisa (luându-i mâinile.)

Zeū, ai de spus și bune? O! spune-le; te 'ndură...

Zinca.

Ași, nu! tu singurică mi-ai pus mâna la gură!...
Și asta, de! se cheamă, la ori ce om cu rost,
Că nu voiai să afli nimic...

Elisa (așezându-se lângă ea.)

Me ierți? am fost
Neroadă; spune inșe și uite, amânduă
Te-om ascultă, iar vorba-ți o să ne fie rouă...

Elena (făcend cu ochiu la Elisa.)

E secetă, așa e... Ni-i sufletu 'nsetat...
Te rog să picuri rouă cât poți de 'mbelșugat...

Zinca.

Șiretelor! acuma pricep de ce vi-i vorba...
Și când ați șei!... Mi-i plină, mi-i foc de plină
torba!...

Să nu leșini, nepoată...

Elisa.

Nu-ți fie frică; pot
S'ascult ori care veste și să pre'ntimpin tot...

Zinca (după ce se șterge la ochi.)

Și, cum ve spun, băiatul azi a venit la mine;
Așa-i zic eu: băiatul... și, l-am găsit prea bine,
Șchibat, cu mult mai vesel, doar numai tot sfios...
Îl pricepui din vorbă că-i foarte bueros
Să vie să te vadă și mai ales că este
Și ziua ta...

Elisa (emoționată.)

Să vie? Nu-i glumă?

Zinca.

Nici poveste...

Elisa (cu pornire.)

Și și-a adus aminte că azi e ziua mea?...

(Repede Elenei.)

Șei, vorba de-adineauri: el tot aici venia
Dar nu 'ndrăsnia...

Zinca.

Îmi spuse; — căci, veđi ce fel de fire?
Ce are 'n gând, tot spune. El semn de îndrăgire,
Nepoată Lizișoaro... că omu, fie sfânt,
Un drăcușor ca tine i 'ntoarce capu 'n vânt
În cele de pe urmă... (Elisei îi vin lacrimile în ochi și-și
trece repede batista, rușinoasă, zăpăcită.)

Elena.

Poftim c'o 'nneacă plânsul...

Elisa (se ridică.)

Pe mine? (Tăgădușce cu capul, zimbând.)

Zinca.

Plec nepoată și me întorn cu densusul...
Da veđi, nu fi copilă, că încă n'ai luat
Cetatea, și să-l pierdem acū, ar fi păcat!
(Elisa o petrece pân' la ușă, o sărută, apoi se întoarce repede
plină de bucurie și cuprinde în brațe pe Elena.)

Scena VI.

Elena, Elisa.

Elena.

O! în sfârșit, triumful!... De! nu me stringe tare,
Păstrează-te, drăguță, căci vine scena mare!...
(S'aude o bătae în ușă.)

Elisa (lăsând-o repede, confusă.)

Cum? el așa degrabă? — Poftim!...

Scena VII.

Elena, Elisa, Victoria, Maiorul.

Victoria.

Domnul Maior!...

Elisa (cu necas, Elenei.)

Acuma tocmă!

Maiorul (în cadrul ușei.)

Ensumi... (Întră, plecându-se adânc.)
etern adorător!...

(Sărutându-i mâna cu galanterie exagerată.)

Ești bine, sănătoasă, iubită cuconiță?

Elisa (c'un ton scurt și rece.)

Îți mulțumesc...

Maiorul.

A! iată și doamna Ștefăniță...
(Îi sărută mâna.)

Ești bine?

Elena.

Sănătoasă, cum veđi...

Maiorul.

Sânt fericit...

(Se așează și-și freacă mâinile cu satisfacție.)
(În acest timp Elisa șoptește ceva Victoriei; aceasta
ese, el, uitându-se țintă la Elisa.)

Nu! doamna nu prea pare în „grații“...

Elisa (ședend mai spre ușă.)

Am răcit...

Maiorul (cu aer îgrijat vine repede la ea.)

Un ceaîu, draguță doamnă, de flori de tei, de-
grabă...
Șci leacul de la țară, de mult, de la o babă...
De ce nu pot răceala s'o iașu asupra mea!...

Elena (zîmbind.)

Ai bea atunci și ceaîul...

Maiorul.

Firește că l-aș bea!
(Elisei.)

Viū, dragă euconiță de la moșie. Toate
îmi merg așa de bine cum nici nu se mai poate.
Așă că anul ăsta, vrînd bunul Dumnezeu,
Precum și sper de altfel, — fac pasul cel mai grețu:
(Șade, cu ochi galeși la Elisa — după o pauză):
Me 'nsor... (punînd picior peste picior și ridîndu-î dulce):
Ce zici la asta?...

Elisa (se ridică, nervoasă.)

Noroc și fericire!...

Maiorul (ridicîndu-se.)

Cu dumnata 'mpreună, eterna mea iubire!

(Elisa innaintează spre fereastră; el, Elenei:)

Dă-mi ajutor o! doamnă să pot s'o hotăresc...
Sînt desgustat de viața ce duc și me urîesc...

(În mijlocul scenei — către amîndouă.)

Bogat, chipos, euminte, cu vîrsta cum e bine,
Cînd omul duce casă, — iar nu un oare-cine,
Un vîntură tîrițe, un fel de „tra-la-la“
Ce-ș ia nevastă 'n casă și alta 'n mahala, —
Acuma îmi e timpul... Am tot, în lumea asta,

(Înaintînd către Elisa, rugător.)

Și nu-mi lipsești, me crede, decît „mata“, nevasta!...
Te-aș ține ca pe-o zîină... În ori și ce moment
Ți-ar fi voința ordin... ca dat pe regiment,
Căci toți, noi toți ai casei, oștire prea plecată,
Ca la cazarmă, smirna! te-am ascultă îndată!

(Se mai apropie și cearcă a-î luă o mîână.)

Fii bună și primește...

Elisa (făcîndu-se că nu șciț ce caută prin casă, pentru a
scăpă de sărutatu lui de mîână.)

La vreme, om vedea...

Maiorul (ținîndu-se pe urma ei.)

O! nu, promite-mi, doamnă, să fii soția mea...
Am fost și eu odată la nunta dumitale
Ca martor; ești vîdană, nimic nu-ți stă în cale;
Și dumneata vin dară, odorul meu iubit,
La nunta mea, mireasă, — și iată sîntem „cfit!“

Elena.

E și glumeț, Maiorul, — glumeț de spirit încă...
De-o uîtuie înse ca Iadul de adîncă.
Îubești pe Lizisoara și n'o felicitezi?
E ziua ei... (Elisa îi face semn să nu mai lungească vorba.)

Maiorul (inlemnit.)

Se poate?

Elena.

Pe-onoarea mea, să crești!...

Maiorul (zăpăcit.)

Me iartă, euconiță, me iartă de uitare...
Veniiu de la moșie acum, și 'n nerăbdare
De-a-ți spune, șcii, pe față, ce vreați, ce... me 'n-
curcaii
Și nici macar buchetul nu-ți trimiseiū— Uitaiū,
Uitaiū de toate... Doamnă, me duc, alerg. (Caută
pălăria.)

Elisa (Elenei, încet.)

Ce spune?

Maiorul (salutînd.)

Voii ca buchetul d'astăzi să se o minune,
Și o să viū cu dînsul, răpit, ca să-l depun
L'aceste picioruse... (Le trimite o sărutare, salută și ese.)

Elena.

Ce dracu? E nebun?
Nu-î de la el buchetul... Atuncea, de la cine?

Elisa (repede.)

O! Doamne, de la Varbea!... Me prind pe-orî ce,
cu tine!...

(Sună cu putere, nervoasă.)

Scena VIII.

Elisa, Elena, Victoria.

Victoria.

Îndată euconiță...

Elisa (agitată, apucînd-o repede de mîână.)

Buchetul ce ți-am dat
Mai adineauri, unde-î?...

Victoria (după o clipă de codire, cu ochii în jos.)

Me iartă, l-am luat
La mine în odaie... veđi că-mi plăcuse mie...

Elisa.

Să mi-l aduci îndată... (o îndeamnă spre ușa.)

Victoria (ieșind — șie.)

Îa uîță-te drăcie!...

Elisa (cu bucurie.)

E de la el, de sigur... O! par' că-l vîd de-acî
În luptă cu 'ndoiala, s'o poată nimici,
În luptă și eu dorul ce tot se mai sfiește
Să și-l arate... ziua, pe urmă se brodește
Să-î dea prilej, și iată...

Victoria (întră cu buchetul.)

Te uîță: nici atins
Nu este, euconiță...

Elisa (îl ia repede; Elena s'apropie.)

Veđi tu ce gust distins?
A! uîță-te și cartă: Teodor Varbea... (Victoriei.)
Cată

Un vas de bronz, din cele de sus, acum îndată,
Să puiū în el buchetul... Hai, nu te mai gîndi...

(Victoria iese repede.)

Când o veni, să-l vadă -- Îa pune-te-a pândi
Să-mi dai de veste 'n clipa când l'ei vedea că
vine...

(Elena se duce și s'așează la fereastră; Victoria intră
c'un vas, și-l pune pe masă.)

Victoria.

L-am nemerit, conia?

Elisa (așezând buchetul.)

Se potrivește bine...

(Aplecându-se asupra lui cu drag și respirându-î parfumul.)

Frumos buchet, cu taină nespūsă nimēruî,
Cuprinđi în tine oare și simțimēntul lui?...

(Cortina de seviciu cade.)

(Va urmă.)

N. G. RĂDULESCU-NIGER



P r i b e a g .

„Încotro?“ — În lumea toată,
Pretutindenî : drum să fie!

O cărare, o potecă,
Toate duc în pribegie.

Rătăcind fără odihnă
Pîn vâlcele, pîn poenî,
Pribegî-voiu pus pe drumuri
De jurații ochi viclenî.

„N'am de ce?“ — Ba, am de multe,
Multe, mândro, de demult,
De pe când nu-mi dam cu gândul
Doîna dorului s'ascult.

De pe când ți-ascultam vorba
Și cuvēntul mângîios,
Cum s'ascultă la 'nviere
Slujba Domnului Christos.

„Nu-ți șciî vina?“ — Păi, veđi bine!
Cum s'o șciî!... c'o șcie satu,
Și-o mai șcie patraștru
Cui ți-ai spovedit pēcatu.

L-ai uitat; da-l ține minte
Și nu-l uită Dumnezeuă,
După cum că mi-ai fost dragă,
Mândro, n'am să uit nici eu.

Îată-ți betele, descinge-mi
Mijlocul să-mi sboare dorul
Ce-l purtai în sîn o vară
De-mi rămase sterp ogorul.

Număi dragostea cu vîersu-î
De-o mai vrea să me imbie,
Când m'o conăci uritul
Pîn vre-o țarină pustie.

Dumnealui cantorul Șomboroî.

(Impresii din Munții-Apuseni.)

În vara trecută am petrecut mai mult timp într'un
sat istoric din Munții-Apuseni, în Vidra, satul lui
Iancu.

Nu-mi e de scop să ve descriu timpul petrecut
aici, nici locurile romantice, nici portul țărănesc,
fiind că simt în fața acestui bogat material artistic
slăbiciunea penelului meu.

O singură zi, o singură persoană ve voi descrie,
pe dumnealui, cantorul Șomboroî.

Mare om e „dumnealui“, — aproape cât un
turn de pe sate, că zeu e încă nu sînt mic, dar abia-î
ajung cu fruntea la umăr. Părul lui e văruiț, ase-
menea și barba, dar ochii lui lucesc vii și își are
toți dinții în gură. Că s'au cam înegrit de pipă, cred
că nu se ține de esența ființei lui. E spătos și drept,
abă cu piciorul drept „cosește“ puțin în umblet.
Îată-l pe dumnealui, Șomboroî.

Cam de câți ani este, — pe sigur nu ve pot
spune. Pe vremea lui nu prea șciati popii scrie, făr'
aveau rēvaș în grindă, pentru fiecare casă, și însem-
nati cu creștătura cel mult numărul copiilor. -- Dar
rēvașele s'au pierdut de mult. — Așă cred eu că va
fi fost, dar dumnealui Șomboroî spune că popa „lui“
avea și protocoale, dar după moartea popii, preoteasa
a rupt foile din protocol, că doar pe acele popa ei
scrisesse, și le-a dat copilașilor ei în loc de — nă-
frămuțe. — Dar din vorbele lui, că pe vremea rēș-
miriții eră „bitangău“ de 18—20 de ani, cam va fi
de 70 acum. Mai e de notat că are o voce de tunet,
pe ochiul drept puțină albeață, și-i cam falez de
urechea stângă.

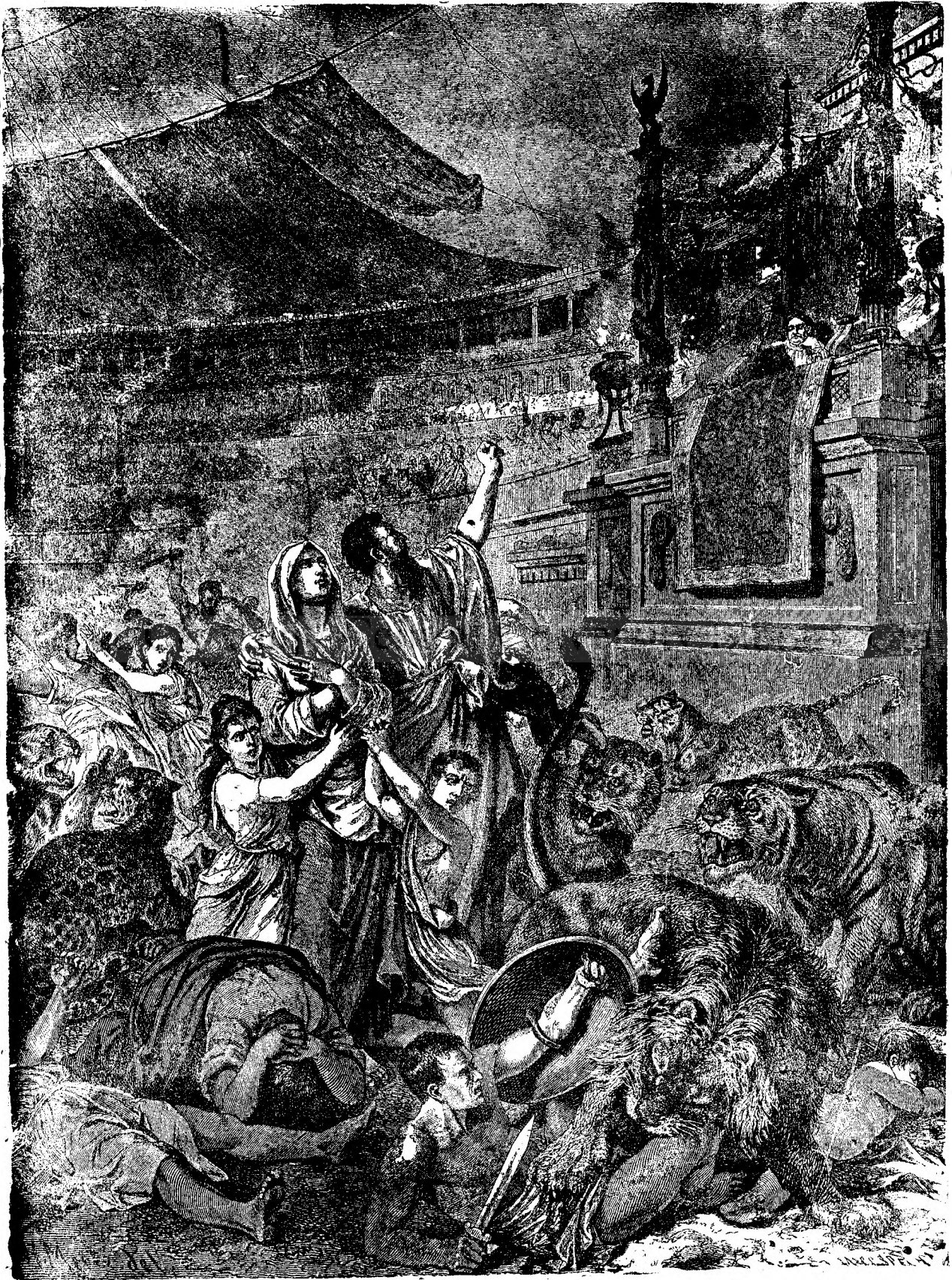
Nu șciu dacā voi fi destul de discret, divulgând
secretul că e un mare aderent al beuturii, și are în
momentele iluminate idea fixă că ar fi mai bine de
el dacā ar fi popă și nu cantor, „că doar s'ar și că-
dea“ fiind că el e „cel mai bătrân în sat“.

Aș putea să isprăvesc icoana completă și bio-
grafia lui, spunēnd că de ce lege se ține, — dar nu
voi să satisfac pe confesionalistii noștri...

— Prima dată l-am vėdut la o îngropare. Toc-
mai coborau sieriul de pe o coastă ripoasă; sieriul
eră legat pe o sanie, iar sania alunecă pe pietriș la
vale, ținută cu funii de vre-o 8 oameni. Șomboroî
și cu preotul așteptau în vale și priviau cum mortul
se coboră din cer. Când mortul a sosit din călătoria
periculoasă pentru viața lui, Șomboroî, dumnea-
lui cantorul a început un cāntec de mort cu vocea
lui de metal și convoiul s'a pornit. Se zice că vocea
lui Șomboroî, în vreme ploioasă, rēsbate pānă în sat
cu bicicleta. Eu atunci intram în sat cu
bicycleta. În cale-mi nu vedeam nimic de cotiturile
drumului, dar de-alungul coastelor ce se ridică pe
ambele laturî ale satului, vėđui sieriul coborind în
vale, vedeam viței cum intrerup pāșunea și ascultă
uimiți acel glas, demn de acela al lui Burcel, din vre-
mea Ștefan vodă.

Am audit și eu cāntarea și m'am oprit subț un
brad, să nu cumva să spariu mortul cu bicycleta
mea. Peste câteva minute convoiul trecu pe lângă
mine. Șomboroî cāntă distras un „Sfinte Dumne-
zeule“ și din când în când rupea din sîn câte o bu-
cată de „colac“, se făcea că tușește pānă ce băgă

T. DUȚU.



Circul Romanilor.

colacul în gură, apoi continuă cântarea cu gura plină.

De odată me băgă în seamă, căscă ochi mari și glasul îi amuți, întrerupând cântarea.

„Hă — hă“, — rise el agrăindu-me, — „nu de dta s'au spăriat caii mei, colo lângă Orade, când am fost cu ciuberele pe acolo?“

Eu bufnii de ris, dar nu am avut timp să-î răspund, că vreo câțiva îi aplicară câteva ghiolduri în coaste, și convoiul se porni de nou, după ce Șomboroși bolborosi câteva înjurături mai întei.

Când Șomboroși s-a terminat misiunea și venia cătră casă în mers „legănat“, eu ședeam pe laviță în poartă cu amicul meu care me invitase la densusul.

Cum me vedu, me agrăi de nou:

„Așă dară tot dta ai fost?“

— Ba nu, — îi răspunsei, nu-mi aduc aminte să te fi întelnit.

— „Dapoi că și ăla eră pe „roată“ ca dta.“

N'am mai putut conversă la olaltă, că nana Rusanda, nevasta lui, îl târăia de braț spre casă, — de teamă să nu cumva să-î scape dumnealui, bărbatul, și să se ducă la comandare, unde s'ar putea îmbetă puțin și coborind coasta și-ar frânge gătul.

Șomboroși înjură, dar n'avea încătrău. „Lasă-me tu rășchitoare, — strigă el, — că doară eu îs cantor, treabă să flū acolo“.

Poveste!... baba-î babă, și nu l-a lăsat de loc.

— Altă zi eră zi de duminică. După liturghie bătrânii și babele satului se adunară dinaintea școlii, ca tăvălindu-se pe iarbă să mai schimbe din cele „idei“. — În poziție de sultan oriental stătea dumnealui, Șomboroși, trântit pe verdele covor, când noi am venit spre densusii.

„Noroc dșorule, — zise el, — așă dar nu dta ai fost?“

— Dar când a fost aceea, — de câți ani?

„Vor fi vreo 10—12, — eră pe la secerătoare, mergeam cu ciubere cătră Orade, când imi iese în cale un șolomonar ca dta, cu roate, și caii se sparie, se sparie Doamne, — cu toată că mătușa unuia dintre ei, pe vremea revoluției, a tras un tun din Abrud până la Zlagna, — și o iaă peste hotare, — eu după ei, — ciubărașele toate urlară jos, că am avut ce adună de prin ierburi. — Am ris atunci una, — șcii colea, că eră să-mi crepe burta, — că fugea șolomonarul cu roata ca dracu, pare că nici n'avea potcoave.“

Și povestiă Șomboroși, povestiă, că dacă-l pornești, nu-l mai poți oprî.

Trecu de aici la timpul riboluției, când el eră vardistă (gardist) lângă Iancu. Noi toți ceilalți făceam glume cu el, și după fieceare „bravură“ ce și-o atribuiă, — amicul meu se făcea că perde firul povestirei și întrebă cu o față naivă:

„Cine, — cine a fost acela?“ — iar țerenii răspundeau în cor: „Dumnealui, cantorul Șomboroși“.

Nu-î vorbă, — discursul lui n'avea nici cap nici coadă, — e inșe destul de interesant ca să reproduc specimene din el.

„Eram atunci, — încep dumnealui — un copilandru prost, — de 18—20 de ani, așă ca domnișorul cu roata, și m'au dus și pe mine la Iancu. Mi-am făcut opinci noue, suman nou și mi-am luat merinde pe 5 zile. Am luat un topor, — mi-am umplut sinul cu bolovanii colțuroși, și haida. — La Abrud mi-au

luat toporul și mi-or pus în mână o pușcă ruginită, — că doar eram „vardistă“.

„Cine? — întrebă amicul meu.

„Dumnalui, cantorul Șomboroși, — au răspuns țerenii în cor.

„Mai întei am omorit unguri, la Fântănele. Nu șitiu cum m'am dus pe acolo după vești, și vedeam cum muerile se gată să se bată. Eram ficior țapen și chipeș, m'or plăcut muerile și au zis să rămân cu ele. Atăta mi-a trebuit. M'am umflat de balmoș, că eram tare flământ, — apoi am început să pișe la neveste, la fete, dar ele nu aveau voe de d'aceste, că se temeau că sosesce dușmanul.

„Unele adună bolovanii pe coaste, altele ascuțiau la sape, la topoare, altele adună rășină ori ferbeau apă, — când din văi am auzit cu toții un tulnic. Toate au sărit ca fripte și s'au ascuns la locul lor pe cele două coaste lăturașe cu valea pe care trebuiau să vie ungurii. Eu am rămas mai singur lângă balmoș, când Palagia, — care eră mai „hăptă“ între toate, — mi-a strigat să sting focul. Cât bați în palmi l-am stins, și iute m'am dus după Palagia, care avea un tulnic mare la densusa, și o toporișce. Numai noi doi eram acolo, ascunși după o muche de piatră, dar cu Palagia nu puteai vorbi. Ca o lupoaică ținea ochii spre fundul văilor, și când am grăit cătră ea, m'a lovit peste gură.

„Un alt tulnic se auzi mai aproape, apoi am auzit pușcăturii în vale și nechezatul cailor. Ungurii veniau fără frică. Străluciau pușcile și haïnele lor, de-ți eră mai mare mila să dai în ei.

„Când de odată Aghia de lângă mine suflă una în tulnic de tremură frunza, apoi se perde de lângă mine strigându-mi: pe ei băete. — De odată credeai că se hurlue cerul, urlau bolovanii la vale, iar din vale nu se auzia de sgomot, decât un urlat surd. Eu nu șicieam ce vreau ele, de aceea am rămas pe coaste, gata că de fuge vreunul pe aici, il umflu.

„Muerile noastre, după ce au mai rărit din unguri, s'au dat cu sapele și cu topoarele pe ei. — Când cam peste un ceas aud lângă mine prin tufe că se mișcă ceva. Eră un honved bietul, — care fuge să scape. Strig, stai, — el fuge, eu prind pușca — bum, — il nimeresc în piciorul drept. — Dar el tot fuge, — eu me iaă după el.

— Cine? —

— Dumnealui Șomboroși, — răspunseră țerenii în cor.

— D'apoi?

„Fugia mâncând pământul, bietul de el, și eu abia l-am putut ajunge în vârful muntelui. L-am legat cu funie de crengi, și l-am pornit cătră Fântănele. Când am ajuns acolo, totul eră gata. Veniseră și niște bărbați din Lupșa și au încărcat pușcile și ce au găsit, pe care, pornindu-le spre Abrud. Și eu m'am dus cu densusii, că se spunea că Iancu vrea să aprindă Turda. Pe bietul meu unguraș l-am lăsat în Cămpeni, că nu mai putea de picioare.

— Cine? —

— Dumnealui Șomboroși! —

„Ba nu, strigă el aprehendând, — eu eram doar țapăn, holtei, fără ungurul meu.

— D'apoi. —

„Să ve spun acum ce-am pățit la Turda. — Eram în loagăr, colo lângă podul Turzii, și acum legasem cu turdenii pace, pe o mierză de bani de aramă și una de argint, când vine pe drum un popă

ras la față, în căruță cu 2 cai, iar la șireglă dinapoi eră legat un mânz, Doamne, ca un zmeu. „Măi Șomboroî, — zise cătră mine Culița Onului din Al-bac, glumind, — du-te și ie mânzul de la popă, doar nu-î umblă tu pe jos.“

„Nici n'am așteptat să-mi zică de doue ori. M'am pus în drum și cu un cuțit am tăiat căpăstrul mânzului, și l-am dus cu mine.“

„Popa nici căre n'o îndrăznit să zică, — iar ortacii mei rîdeaū de se tăvăliaū pe jos.“

„Dă-mi-l mie, zise Culiță, că îți dau pe el acasă 2 saci de mălai.“

„De unde să-l dau, — eram voios că am și eu mânz. Cătră seară m-am legat sumanul și merindele pe spinarea mânzului, și m'am pus să mănec ceva. Mânzul l-am legat de o tufă.“

„Da blăstematul ăsta din Roșia, — șeiți, bētră-nul acela cu care m'ați vĕdūt în Cămpeni, — Costanul dăscăliți cum îi ziceaū, se pune și până ce mănec eu, — tae frăul de la mânz, iar mânzul „ie-te“ peste hotare cu sumanul meu și cu merindele mele cu tot. Nici de veste nu i-am mai auzit mai mult.“

„Întrebați numai de Petrea lui Mișcoranță din Scărișoara de nu credeți, că el și acum me mai întreabă când me vede, că „unde-î mânzul de la Turda, măi Șomboroî.“

Multe, multe ne-a mai povestit Șomboroî noue, cum a fugit el cu niște ortaci din lagăr ca să spargă pivnițele baronului Kemény din Aiud, — cum s'a îmbetat, cum a lăsat vinul să curgă tot, — cum aū aprins Aiudul, cum s'a băgat el în Bălgrad (Alba Iulia), — și că pe sufletul lui stau aci, cel puțin 30 de unguri pe cari i-a trimis pe altă lume, când un chiot lung ce rĕsună între brađi făcū să erumpă adunarea în hohote.

— Duțu, — Duțu, — vine Duțu, — strigaū toți cu voe bună, numai fața lui Șomboroî deveni serioasă.

Duțu, — acest troubadour al munților, care umblă cu fluera din sat în sat, ducĕnd voea bună cu sine, care cântă tot felul de șodomenii, care cântă ca cocoșul, latră ca câni, miaună ca măta, face ca lupul, — sbiară ca mieii și ca și caprele, — acest Duțu eră cel mai mare dușman al lui Șomboroî.

Când venia Duțu, — el tot cu Șomboroî avea treabă, — îl făcea de rîs, scornia zĕci de întĕmplări pe socoteala lui, îl poreclă șod, — ba el îi dase lui Șomboroî și numele de „gură neagră“.

Cum a sosit Duțu, s'a și apucat de Șomboroî. „Da mănecat-ai luna, gură neagră, — da bune aū fost muĕturile? etc.“

Șomboroî inghiția noduri, ori înjură cel puțin, — când la dorința generală, Duțu începū să-mi povestească cu o vervă caraghioasă însoțită de grimase, întĕmplările cu luna, și cu muĕturile puilor.

Șomboroî ferbea de mânie, se temea bietul că își perde toată reputația ce o avea înaintea mea. Dar Duțu totuș mi-a spus ce voia să spună.

Mi-a spus adecă, cum odată Șomboroî nimeri cam pe întunerice acasă, — dar într'o stare tare iluminată, — Rusanda, nevasta lui dormia, când Șomboroî intră în casă cu tărăboi mare.

„Dă-mi de cină preoteasă, — strigă el.“

„Acolo-î pe masă într'un blid mămăliga, în celalalt brânza.“

Și Șomboroî se puse la masă. Luna intră pe

fereaștră, făcĕnd pe masă o pată albă cât un blid Ușor s'a întĕmplat dară că Șomboroî a confundat talgerele și luând o bucată de mămăligă o muia în pata de pe masă, în razele lunei, creĕnd că încinge în brânză. Și tot așa, până ce mămăliga s'a gătat, dar pe lună nu se vedea că ar fi mănecat cineva din ea.

Duțu, care durmia ca „oaspe“ pe vatră, „ice-că“ a vĕdūt cu ochii întreaga scenă.

„Cine? — întrebă unii.“

„Cantorul, dumnealui, — respunse corul în hohote de rîs.“

„D'apoi? —

— Altă dată, — zice Duțu — a confundat brânza cu muĕturile de țarite pregătite pe seama puilor, și în loc de brânză a mănecat muĕturile cu mămăligă, — mai apoi s'a cĕrtat cu nevasta că nu-î bună brânza.“

„Cine, mă!“

„Dumnealui, cantorul Șomboroî!“

„D'apoi? —

Ci Șomboroî n'a mai așteptat, — s'a luat și s'a dus acasă.“

Eră spre seară, deci și Duțu și-a intrerupt povestirea, ne mai avĕnd ținta în care să pușce e glumele lui variate.

Societatea s'a împrășciat, — iar eu am mer cu amicul meu spre casă, ducĕnd convingerea căști găta, că *mare om e dĕnsul*.

„Cine, mă!?“

„Dumnealui, cantorul Șomboroî.“

Beins, 1901.

V. E. M.

Căntece populare.

De pe la Focșani.

X

Șiricel de iarbă neagră,
 Dragă, drăguliță dragă,
 Căți me vĕd toți me întreabă,
 De ce port cămașă neagră?
 Eu le spui că așa mi-e dragă,
 Că mi-e amanta beteagă,
 Mi-e beteagă vaî de-o mână,
 N'a spĕlat rufe d'o lună,
 N'a spĕlat și n'a călcat,
 Inimioara mi-a secat,
 Ad'o încoace s'o spĕl eu,
 Dragă amorașul meu,
 Cu apă de herăștră,
 Cu săpun din sinul meu,
 Cu serobeală albișoară,
 De pe aste buzișoare,
 Să țî-o calc apoi frumos,
 Să fii mândru voinicos;
 Foaie verde bat-o bruma,
 Tot atăta mi-e ș-acuma,
 Fie bine, fie reț,
 Tot nu scap de dorul teū.

Din Timboieșci R, Sărat.

CHRISTEA N. ȚAPU.

SALON.

Lalage.

Dulce ridentem Lalagen amabo . . .

Horat.

I

De câte ori eșiam de la ora de religie, me așteptă în colțul străzii.

La început mergeam alături. De la o vreme își ceru permisiune să-și vire o mână în busunarul paltonului meu căci i-e frig — pe urmă viniam cu ea de mână.

Ascultam distrat poveștile ei: un ciripit de rîndunică. Uneori nu înțelegeam nimic din ce-mi spunea; me delectă numai armonia glasului ei dulce, ca al unui clopoșel de argint.

Ce vrei, Lalage a mea e abia de trei-sprezece ani!

La încrucșarea drumurilor ne despărțiam.

— Me rog, e premis să mai merg o țiră?

Scot orologiul; douespzece și un sfert.

— Nu-î permis. E vremea mesei. Acasă!

De-odată-mi prinde ceasul cu amândouă mâinile:

— Să ved... Să ved cine-î?

Din lăuntru capacului veduse miniatura de la posa mamei.

— Cine-î asta? întreabă de nou.

— Mama...

Și ea-mi închide încet orologiul, nu mai întreabă nimic. Cunoșcea povestea, de când mi-a vedut doliu pe pălărie.

Face un compliment ușor, dă să-mi sărute mâna —

— Ți-am spus, că pe uliță nu-î permis.

— Apoi de ce nu-î permis, că popa celalalt ne lasă?

— Va fi fost mai betrân decât mine. Și eu îți voi permite, când voi fi mai betrân. Dar atunci vei fi fată mare — nu me vei cunoaște...

Ea-și pleacă capul și rîde. Pe urmă o rupe la fugă.

Părul ei risipit pe umeri îi flutură sburdalnic, în valuri blonde-aurii.

Cum priviam în urma ei, îmi viniă în minte un citat din admirabilul poem în prosă al lui Turghe-nev: „O, remâi“. „Remâi *astă cum ești*, căci nici odată nu vei mai fi așa. Remâi dulce și curată și neșciutoare“.

La trei-sprezece ani femeia e un înger.

Adese-ori când priviam la capetele sglobii ale elevelor mele, me întrebam peste voia mea: Se poate că acești îngerăși neastempărați să causeze în viață mai multă durere decât fericire? Se poate, ca *ingerii* aceștia cu haine scurte să devie *demoni* cu haine lungi?

— Nu se poate — răspundea o voce tainică în lăuntru meu.

Dar în aceeaș vreme o altă voce îmi spunea cu o filosofică convingere:

— Se 'nțelege, că se poate!

II

În definitiv, fetițele mi se păreau mai rele ca băieții. Ce de certe, ce de intrigi mititele, ce de părituri pentru toate nimicurile la aceste candidate de femeie!

Nici nu se putea altcum...

În preajma serbătorilor, când se pregăteau pentru mărturisire, mi-am pus în cumpănă toată autoritatea, să fac pace între ele.

— La spovedanie nu-î permis să spuneți, decât adevărul. Înainte de a vorbi despre asta, să se ridice sus acele cari sînt în mânie cu cineva.

Ved câteva mișcări sovăitoare.

— Ridicați-ve frumos, să ve ved.

Și doue câte doue trebuiau să vină înaintea catredrei. Aici se constată care e vinovata. Pe urmă trebuiau să-și dea mâinile înaintea mea.

Le-am vorbit ceva pregătitor, despre patimile Domnului.

Și nu s'au pus fetele mele pe un plâns, de nu eră modru să le opresc!

În fond, nu erau dar rele fetițele mele — abia câte un mic contur anunță femeia, „care va să vină“.

Ajunși la esaminarea conștiinței, luarăm rënd pe rënd păcatele din catechism.

Fetele își luară hârtie; fiecare acoperiă hârtia cu mâna stângă, să nu vadă vecina; iar cu dreapta își notă din când în când... păcatele.

Ca și când la vîrsta lor, ar putea fi vorbă de păcate!

După oră, Lalage alergă la mine, lingușindu-se.

— Me rog, la cine ne spovedim?

— Vor fi mai mulți preoți.

— Me rog... eu aș vrea... să me spovedesc la dta.

Nu-î puteam spune, că nu sînt preot; aceasta din punct de vedere al autorității mele de dascăl.

— Î-am spus: Eă nu mărturisesc.

— Dar me rog frumos, numai pe mine.

— Ți-am spus!

Și ea-și strimbă buza din jos și în mijlocul stradei încep să plângă cu hohot...

Pe urmă me rugă:

— Atunci fii bun și te uită la hârtia asta, cel puțin... Mi-am scris păcatele... oare bine le-am scris? Dar să nu te uiți aici, până acasă...

Nu mi-am putut reținea un zimbet.

Nu m'am uitat nici acasă la „păcatele“ micuței, de oarece le șcieam pe dinafară. De sigur a început cu: „nu m'am rugat în toată seara și dimineata“ și iarăș desigur nu a lăsat afară groaznicul păcat: „Am beut apă rece, când am fost ostenită“.

După spovedanie micile mele „Magdaline“ s'au cuminecat.

Chipul Mântuitorului de-asupra altarului zimbiă cu un fel de milă, în vreme ce întindându-și brațele părea a zice:

— Lăsați copiii, să vine la mine!

III

După examen, mica mea prietină, în haine de sărbătoare me așteptă la locul obicinuit.

Me luă de mână; mergeam tăcuți unul lângă altul.

De la o vreme începui:

— Me rog, e drept, că pe celalalt an nu mai vii la noi?

— Drept.

— Apoi de ce... de ce nu mai vii?

Și își acoperi fața cu mâinile. O luai de bună vreme cu glume, ca să nu plângă.

Opii un „Cutșeber“ și-i luai o șcutulă de bon-boane.

Și iarăș începui să-mi ciripească ca o gurășă rindunică. Admiram dibăcia cu care trecea de la un obiect la altul cu atâta ușurință. Ce mult me supără superficialitatea asta a femeii, în alte ocazii, și ce drăgălașă eră în gura micii mele Lalage.

La încrucișarea drumurilor îi întind mâna.

— Te rog... încă o țiră... că nu me sfădeșce mama!

Maî mergem cât mergem și de nouă vreau s'o espedez acasă. Ea ride și me roagă încă odată:

— Încă un pic... numai până la casa cea mare.

Când ne-am despărțit, i-am spus să fie bună și cuminte.

Plângea.

Și n'a mai rupt-o la fugă ca alte dată, ci mergea încet, cu capul plecat, ca și când ar fi simțit povara despărțirii.

O vedeam cum încetul cu încetul se amestecă în vălmășagul oamenilor -- se pierde...

La răspântii privii înderēt

Abia o vedeam ivindu-se pe o clipă, ca să dispară iarăș.

Și m'am îndușosat:

...Fața aceea dulce de copil va fi azi-mâne o mască pentru a ascunde falsitatea și minciuna; ochii ei „curați ca adevărul“ vor arde deșteptând patimi; buzele ei virginală -- cari ciripiau așa de drăgălaș în o vreme -- vor șopti cuvinte de dragoste. Și când iubitul va afla, că dragostea ei a fost mincinoasă, va merge măhnit -- iar ea va rosti aceleași vorbe de dragoste altuia și iarăș altuia --

Valurile vieții clocotiau cu furie în gîrul ei, amenințând să nămolească și să acopere nevinovăția și drăgălașia micii mele Lalage.

Încerc s'o mai ved în vălmășagul lumii de pe stradă... icoana ei dispare la răspântie -- se pierde -- s'a pierdut!

În fulgerarea unei clipe ved trecend pe dinaintea-mi viața ei întreagă.

Fața mi se întunecă, și nu știu dacă am rostit eu, sau o voce straniă a recitat încet și rar cuvintele:

— *Și tu vei fi ca cele-afalte!*

SIMIN.

Violențele ce-ș face cineva pentru ca să se împiedice de a iubi, sînt adesea mai crude decăt asprimele celui pe care-l iubim.

Prudența și amorul nu sînt făcute unul pentru altul; cu cât amorul creșce, prudența scade.

La Rochefoucauld.

Cercul Romanilor.

— La ilustrația din nr. acesta. —

Cine nu cunoașce vechia și renumita exclamațiune a Romanilor, cu care atacaui pe domnitorii lor: „Panem et circenses!“ Păne și circuri! Pe atunci Romanii decăduți nu mai aveau altă dorință, decăt să-și sature stomacul și să se desfeteze în spectacolele drastice ale cercului. Istoria a eternisat pentru posteritate figurele selbatice ale gladiatorilor, cari cu niște cuțite bine ascuțite se tăiau pe moarte.

Înse setea de sânge a poporului nu se mulțumi mult cu lupta oamenilor; ci doria o vedere mai înfricoșată și mai grozavă. Domnitorii făcure poporului pe voie; în curend apoi între gladiatorii se lasară tigrii, lei și alte animale selbatice. Aceste animale înteu spintecau pe oameni, apoi se sfășiau pe sine.

În timpul acesta începui și prigonirea sângeroasă a creștinilor. Lui Nero, renumitul împere crudel, i plesni prin minte mai înteu ideia, ca animalele selbatice să nu se mai sloboadă spre gladiatorii, ci spre creștinii făcuți prinșonieri.

Ilustrațiunea noastră represintă scena, când împereatul Nero, rentors din reșboiul cu Grecia, a dat o mare serbare în amfiteatrul care cuprindea 80.000 de oameni. Strălucita curte împereatească, senatoii, amplotații, curtenii și niște femei îmbrăcate cochet impresurau pe împereatul în logia sa decorată cu flori și cu vase pline de flori.

Amfiteatrul eră indesuit de lume, care așteptă cu curiositate încordată inceputul spectacolului; iar împereatul ședea fără simțire în tronul de porfir și nu părea a observă pe cei din gîrul seū.

După obicinuitul duel al gladiatorilor și după transportarea morților, o vedere curioasă și încă ne mai pomenită se oferī privitorilor. O ușă laterală a amfiteatrului se deschise și intră o grupă ciudată: bătrani, bărbați, femei și copii, cărora li se deteră n mână arme, dar cari probau prin atitudinea lor, că nu din bună voie veniseră acolo. Ei erau creștini. Au fost prinși, căci Nero i-a acusat, că densii au aprins Roma, de și ensuș împereatul dete ordinul să se aprindă n mai multe locuri.

Ilustrația noastră infătoșează momentul acela, când o parte a creștinilor, după o fugă scurtă, moare de ghiarele fierelor. Unii bărbați încearcă a resiste cu armele ce li s'au dat. Punctul central al acestei lupte înfricoșate este o grupă, care indeosebī ni atrage luarea aminte. Aceasta e o păreche de oameni, bărbatul și soția sa, cu doi prunci ai lor. Părintele, cu brațul rădicat spre cer, învoacă resbunarea aceluia asupra despotului; iar mama, care par că nu mai simte nici o durere pămentească, așteaptă cu resignațiune moartea de martiră, pe când copiii -- un băiat și o fată -- cuprinși d'o groază teribilă, își caută scăpare la părinții lor; dar insedar; peste câteva minute și sângele lor nevinovat colorează roșu pămēntul amfiteatrului. Iar poporul aplaudează cu frenesie acest spectacol demonic.

I. H.

Virtutea și amorul sînt doi lupi, unul trebuie să mănance pe celalalt.

Alphonse de Hendetot.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Concert și reprezentație teatrală în Șimleu.

Tinerimea română selăgiană aranjează cu prilejul adunării generale a Societății pentru crearea unui fond de teatru român, la 1 și 2 august an. c. st. n., în Șimleul-Silvaniei, în favorul aceluiași fond: concert, reprezentație teatrală și petrecere de vară. Concertul și reprezentația teatrală se vor ține la 1 august în sala teatrului. Începutul la 8 ore seara. Prețurile de intrare: *a*, Primele 6 serii, de persoană: 5 cor., *b*, Următoarele 5 serii, de persoană 3 cor., *c*, Celelalte 2 cor., *d*, Loc de stat 1 cor., *e*, Galeria 50 fileri. — Petrecerea de vară se va aranja în promenada orășanească sub scut sigur, la 2 august. Începutul seara la 8 ore. Prețul de intrare, de persoană 3 cor. Biletele de intrare se pot procura și până în ziua festivităților de la cassarul comitetului aranjator: dl Eugeniu Boros la institutul de credit „Silvania”. Suprasolvirile se vor evită cu mulțumită publică. — *Programa concertului*: 1. „Stradella” și „Nocturna” de **, cântate cu voce, de dsoara Adela Trif, cu acompaniament de pian de dsoara Cornelia Maniū. 2. „Fantasie de concert” de Faust de A. Alard op. 47, piesă de violină, executată de dl Virgiliu Pop cu acomp. de pian de dl drd Sigismund Pop. 3. „Prima rochiă lungă”, monolog de Iosif Vulean, predat de dsoara Rhea Silvia Langa. 4. *a*, „Non Torno” Romance de Titto Matei; *b*, „Recitativ și arie” din opera „Trovatore” de Verdi; *c*, „Doină” cântare cu vocea, executată de dsoara Virginia Gall cu acompaniament de pian de dsoara Cornelia Maniū. 5. „Rugăciune”, duet de voce, esec. de dnii: Victor Mareș și Simion Barboloviciu. — *Teatrul*: „Idil la Țară” comedie într’un act de Juin și Flerx, localizată de dna Maria Baulescu; predată de dsoarele: Rhea Silvia Langa, Elena Hendea, Ludovica Farcaș, și de dnii: Alesandru Aciū, Augustin Szabó, Augustin Simonea, Alesandru Mircea și Ioan Moldovan. — Sub decursul festivităților va cânta muzica lui Cristofor Pălcău din Bistrița. — Pentru tinerimea română selăgiană: Dr. Mihai Pop, Ioan Moldovan, Vasiliu Hosszu, Eugeniu Boros, Augustin Szabó, Alesandru Aciū, Augustin Simonea, Simeon Barboloviciu, dr. C. Meseșian, Virgil Pop, Victor Pop, Alesandru Pop, drd Sigismund Pop, Alesandru Mircea, Augustin Mircea, Victor Mareș, Victor Maior arangieri.

Concertul Reuniunii române de cântări din Lugoș, pe care l-am anunțat în nr. trecut, a reușit pe deplin. Despre succes cetim în „Drapelul” de acolo următoarele rânduri: „Vasta grădină a „Concordiei” a fost de astă-dată preastrăimă pentru mulțimea publicului, care a întrecut binișor mii. A fost tot Lugoșul român și neromân, frunțașii din comunele învecinate și din depărtări. Grădina luminată electric oferiă un aspect feerie. Scena îmbrăcată în frunză de stejar cu lira în tricolar electric ne-a predispus deja pentru farmecele serii. Corul dlui Vidu a fost și de astădată la înălțime, îndeosebi corurile mieste à capela („Imn Regal”, „Resunet de la Crișana” și „Lugoșana” cântată la repetiția solicitare a publicului) au justificat pe deplin numele bun pe care și l-a binemeritat Reuniunea. Am avut și două novități (am putea zice premiere) „Puî de lei” de dl Vidu cu acompaniament de orchestră și „Primăvara” de dna S. V. Radulescu, a cărei p. II. „Hora” a se-

cerat aplause pe deplin meritate. Remarcăm îndeosebi finesele corului micșt la descreșeri și pianissimo. Solistele dna Marcovici și dna Molitor și solistul (dl Dobreiū) au secerat deasemenea aplause de recunoștință pentru modul cum s’au achitat de datoria lor. Acompaniamentul la pian l-au susținut cu multă precizie și dexteritate dsoara E. Popoviciu și C. Iorga. Dansul și petrecerea care a urmat au ținut până în zori de zi”.

Concertul și teatrul românesc din B. Huedin, pe care l-am anunțat, a reușit bine. În concert a fost mult aplaudată dsoara Virginia Gall; apoi s’a jucat comedia „Arvine și Pepelea” de V. Alexandri. După teatru, a urmat bal.

Concert în Geoagiū. Reuniunea română de cântări din Orăștie aranjează duminică la 8/21 iulie concert în pavilionul de la scările din Geoagiū, în folosul zidirii bisericii române de acolo. Se vor cânta compoziții de Humpel, N. Popovici, Glogovan și Schubert.

BISERICĂ ȘI ȘCOALA.

Protopresbiteri noi. Consistoriul arhidieceean din Sibiu, în ședința sa ținută luni în 2/15 iulie, a confirmat alegerea de protopresbiter a dlor N. Moldovan la Agnita și Jovian Mureșian la Turda.

Promoțiuni. Dni *Marius Sturdza*, *Titu Pertia* au fost promovați la universitatea din Viena doctori în medicina universală; — dl *Sextil Pușcariu*, dr. în filosofie de la universitatea din Lipsa, a luat la universitatea din Paris diploma școlii „Hautes études”.

Un episcop român distins de Țarul Rusiei. Împăratul Rusiei Nicolae II a conferit episcopului Dunărei-de-jos Partenie Marea Crucea pectorală, în briliante și safire. Crucea a fost înmănată înaltului prelat prin ministerul de externe al României. După cum se știe, acest semn de înaltă distincție Țarul îl conferă cu asentimentul Sf. Sinod acelor ierarhi cari s’au distins prin cultură teologică înaltă și prin apărarea drepturilor bisericii ortodoxe.

Scolile din Blaș. Din raportul despre institutele de inv. gr. cat. din Blaș scoatem următoarele date: La *gimnasiu* au fost 1 director și 14 profesori pentru studiile ordinare, 3 pentru cele estraord. și 2 catecheti. Numărul elevilor înscriși a fost de 477, între cari 359 gr. cat., 100 gr. or., 6 rom. cat. și 4 israel. Stipendii au avut 66. De beneficiale de pâne s’au împărțit 182. În internat au fost 117 elevi. La *institutul pedagogic* au fost 1 dir. și 4 prof. pentru studiile ord. și 3 pentru cele estraordinare. Elevii înscriși 97. La *școala superioară de jete* au fost 2 prof. și 3 prof. pentru 42 eleve. La *școala de meseriași* au fost înscriși 52 elevi, cari au fost instruiți de 2 prof.

Osămintele episcopului Lemenyi, exhumate din cimiterul San-Mare din Viena, au fost transportate în noaptea de 16 spre 17 l. e. în Blaș, unde în ziua următoare s’au înmormântat cu pompă cuviincioasă în cripta în care sunt aședate osămintele mai multor episcopi.

La internatul gr. or. diecesan din Beinș s’a deschis concurs pentru postul de prefect. Pot concurge clericii gr. or. români cu esamen de maturitate saū și alți tineri gr. or. români cu evalificațiune academică. Remunerațiunea: 400 coroane și întreținere.

Stipendiu pentru studiu montanistic. Societatea „Transilvania” din București publică concurs pentru ziua de 15/28 septembrie 1901, pentru acordarea unui stipendiu de 800 lei anual, destinat studiului montanistic la una din academile de montanistică din Ungaria. Cererile se vor adresa președintelui societății, București strada Lucaei nr. 60, însoțite de următoarele acte: *a*, diploma de bacalaurat, (testimoniul de maturitate) în original; *b*, un certificat medical constatator că concurentul nu este atins de nici o boală cronică; *c*, un certificat de paupertate, de la autoritatea locală, legalizat de notarul public.

C E E N O U.

Hymen. Dl *Teodor Cioloca*, negustor și proprietar în Sipet, comitatul Timiș, s'a logodit cu dsoara *Mariora Dobrean*, fiica învățătorului Teofan Dobrean din Lugos. — Dl *Dimitru A. Mosora*, învățător în Seliște, s'a logodit cu dsoara *Maria Turdășan*, învățătoare în Gurariului. — Dl *Romul Gomboș*, absolvent de teologie și dsoara *Marioara Chiorean* își vor serba cununia la 15/28 iulie, în biserica gr. or. din Turda. — Dl *Vasilie Henția*, candidat de preot și dsoara *Zina Grecu* se vor cunună la 8/21 iulie în biserica gr. or. din Cârna.

Știri personale. Dl *colonel Mihail Șandru*, este numit comandant al regimentului 2 de infanterie staționat acum la Sibiu. — Dl dr. *Octavian Vasu*, a făcut la Budapesta censura de avocat.

Despărțemintele Asociațiunii. *Despărțământul Blaș* se va întruni în adunare generală în Blaș la 4 august n., sub presiunea dlui Ioan German director; secretar dl A. C. Domșa. — *Despărțământul Turda* va ținea adunarea sa generală în Turda la 28 iulie n., în biserica gr. cat., sub presiunea dlui protopop Artemiu Codarcea, secretar dl adv. dr. Eugen Pățean.

O expoziție de industrie casnică în Oraștie. Se știe, scrie „Bunul Econom”, că după focul din Vaidei (în ajunul iernii trecute), „Reuniunea femeilor române din comit. Hunedoarei” a hotărât a da de lucru femeilor din comuna atinsă de flagel și anume să facă țesături frumoase, lucruri de mână, pe cari Reuniunea le cumpără de la ele, deci le dă privilegii să câștige ceva. Și a destinat 400 cor. spre acest scop. Doamna vice-presidentă a Reuniunii femeilor, Victoria dr. Erdelyi a eșit în comuna numită și a făcut imbeciune de lucru la femeile, ce se legau că și știu lucră. N'a aflat înse atâtea câte să lucreze pentru 400 coroane, de aceea pentru ce a ramas, a angajat femei harnice din Căstău, Bintița, Oraștie etc. să lucreze și ele până la prețul celor 400 cor. Astăzi în saloanele dnei dr. Erdelyi se află espuse lucrurile gătite de măestrelor mâni a 30 de femei române din numitele comune. E o mică, dar prețioasă expoziție, care te face să admiri mult dibăcia într'adever mare și deșteptăciunea țerancelor noastre, cari știu pregăti așa lucruri drăgălașe. Și sub supravegherea dnei Erdelyi, care unora le-a ales chiar modele speciale, frumosul a fost împreunat cu folosul: din frumoasele țesături țerânești s'au pregătit practice și folositoare lucruri domnești, anume drăgălașe perinițe pentru canapele, coperitoare de

tablete, cravate, mășarițe, ștergare, șorturi, desăgei, traiste micuțe, toate foarte drăgălașe, de tot vre-o 90 de obiecte.

Înmormântarea generalului Candiano-Popescu, a cărui moarte o anunțăm în nr. trecut, s'a îndeplinit în București, unde cadavrul a fost transportat de la Tergoviște. Decedatul s'a născut la 1841 în Ploești. Fu atras de fiera lui inimosă spre cariera armelor; la vârsta de 18 ani el e deja sub-locotenent — întâiul clasificat. În februarie 1867, căpitan fiind, a demisionat din armată; dar la primul semnal de luptă, în 1877, el reintră în oaste, unde-î eră locul destinat și se distinge în războiul neatârării ca puțin alții — și știe dacă au fost numeroși bravi cari s'au distins! De numele Griviței, Candiano-Popescu și-a legat numele în mod neperitor. El comandă acel viteaz batalion al II-lea de vânători care a dat unul din cele mai eroice asalturi din câte a consemnat istoria războaielor — asaltul definitiv de la Grivița. Plecat-a atunci maiorul Candiano-Popescu, care de bunăvoie se oferise, în ajunul atacului, pentru comanda ucigătorului asalt, în fruntea bravei trupe — și câte-va ceasuri nimic nu s'a mai știut despre soarta acestor viteji; abia târziu noaptea a sosit vestea despre strălucita biruință, care a însemnat unul din episoadele hotărâtoare în tot decursul asediului Plevnei. Calul maiorului Candiano-Popescu căduse chiar de la începutul atacului — asaltul a costat viața a celor mai mulți din sublimii vânători — dar cei puțin rămași au fost totuș de ajuns, odată ce piept au putut da cu dușmanul, ca să biruască și să înfigă steagul românesc în crâncena redută. Aceasta este culminarea vieții de militar a lui Candiano-Popescu, aceasta a fost mândria vieții sale, aceasta va fi gloria vecinică a numelui său.

Moartea poetului Teodor Șerbănescu. La încheierea numărului prezintă al revistei noastre primim știrea că poetul Teodor Șerbănescu, colonel în armata României, membru corespondent al Academiei Române, a încetat din viață la Brăila, în 2/15 iulie, în etate de 62 ani.

Au murit: *Dimitrie Chitta*, preot gr. cat. în Nimigea-ungurească, la 5 iulie, în etate de 72 ani; — *Pomponia Paraschia Luca*, fiica dlui Ioan Luca, subjude pensionat în Arad, la 16 iulie n., în etate de 16 ani; — *Ioan Beldea* preot gr. or. în comuna Greovaț, Caraș-Severin, la 4 iulie, în etate de 35 ani

Călimdarul săptemnei.

Dum. VII. după Rosalii, ev. dela Matei c. 9, v. 33, gl. 6, a inv. 7.

Diua săpt.	Călimdarul vechiu	Călimd. nou
Duminecă	8 M. Procopie	21 Praxedis
Luni	9 M. Pancreație	22 Maria Magd
Marti	10 SS. 4) Mart.	23 Apolinarie
Mercuri	11 M. Eufemia	24 Christina
Joi	12 M. Proclu și Ilarie	25 Ap. Iacob
Vineri	13 † Sob. Arch. Gavr.	26 Ana
Sămb	14 A. Achila	27 Pantelimon

Semestrul al doile începe cu numărul acesta. Rugăm pe toți cei ce vor să aboneze revista noastră, să-și achiteze abonamentul, — sau să ne înapoieze numărul acesta ca să le sistăm espedierea.

Proprietar, redactor răspundător și editor: **IOSIF VULCAN.** (STRADA ALDÁS NR. 296 b.)